

Фарғона вилояти

ФАРГОНАДА «КАСАБА УЮШМА БОГИ» ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Фарғона вилояти кенгаши ташаббуси билан Тошлоқ туманида 4 гектарга яқин ер майдонида ҳудуд иқлимига мос бўлган 1000 туп мевали кўчатлар экилди.

– Ушбу боғни барпо этиш ташаббуси барча касаба уюшма ходимлари томонидан илик кутиб олинди, – дейди кенгашнинг меҳнат муҳофаза бўйича етакчи мутахассиси Шуҳрат Раҳимхўжаев.

– Ва улар, буни қаранки, кўчат экиш учун фарзандлари, неваралари билан келдилар.

– «Касаба уюшма боғи» бўлиши дилимиздаги гап бўлди, – дейди кенгаш раисининг Ёшлар

масалалари бўйича маслаҳатчиси Шоҳсултон Тўхтаматов. – Бу боғ меваларидан келгусида фарзандларимиз, набираларимиз баҳраманд бўлишади, албатта.

Кенгаш ходимлари томонидан экилган дарахтларни парвариш қилиш ва ўсишини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Жамшид ЭРГАШЕВ
«ISHONCH»

Хоразм вилояти

МУАММОНИ ҚАНДАЙ ЕЧИШ МУМКИН?

Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши томонидан Гурлан, Хонқа туманлари ва Урганч шаҳрида бошланғич касаба уюшма қўмитаси етакчилари учун семинар-тренинг ташкил қилинди.

– Мақсадимиз бошланғич ташкилотлар етакчилари-нинг имкониятини ошириш, янги меҳнат қончучилигини амалга татбиқ этиш, жойларда ишларнинг тизимили йўлга кўйилишига эришиш, жамоа шартномалари сифати тузилишини ва ижросини таъминлаштирди, – дейди Республика

кенгари Меҳнаткашларнинг ижтимоий манфаатларини химоя қилиш бўлими мудири Шоҳида Begimkulova.

Машгулотлар интерфаол усууда, савол-жавобларга, амалий машгулотларга бой тарзда олиб борилди. Иштирокчilar турли муммомли вазиятларни ҳал қилиш йў-

Муҳаббат ТЎРАБОЕВА
«ISHONCH»

Сурхондарё вилояти

Аъзолик афзалликлари

ХОДИМЛАР МАНФААТИ МУҲИМ МЕЗОН

Сўнгги пайтларда касаба уюшмаларига бўлаётган мурожаатлар сони ортиб бормоқда. Албатта, фуқаролар турли мавзуларда мурожаат йўллаб, касаба уюшмаларидан мадад кутади. Аризача касаба уюшмаларига аъзо-ми-йўқми, ваколатимиз доирасида ушбу талабларни қаноатлантириша ҳаракат қиласиз.

Муаммони кўтариш асноси ўзларини ана шу ташкилот сафида кўриш истагида бўлаётганлар ҳам оз эмас.

2023 йилнинг 9 ойи давомида 39 та хусусий корхонада касаба уюшма ташкилоти тузилиб, улардаги 802 нафар ходим тармоқ касаба уюшмаси аъзолари сафига кўшилди. Жумладан, вилоятимиз аҳолисини товуқ гүшти ва тухум маҳсулотлари билан таъминлаб келаётган «Термиз» паррандажлик фабрикаси» МЧЖ-нинг 180 нафар ишчи-ходими тармоқ касаба уюшмаси аъзолигига қабул қилиниб, касаба уюшмаси ташкилоти ва иш берувчи ўртасида жамоа шартномаси тузилди. Ходимларнинг имкимоий-иктисодий ҳамда хуқуқий химояси касаба уюшмаси назоратига олинди.

Таассуфки, жамоат ташкилоти кўмагидан, имтиёз ва афзаликларидан бебаҳра қолаётган кишилар ҳам анчагина. Айрим «Ишбилирмон» тадбиркорлар ўз кўл остида меҳнат қилаётган ходимлар манфаатини сунистемол қилиб келаётганидан кўз юмид бўлмайди. Аксар хусусий корхонада мутасадилари жамоат ташкилоти – касаба уюшмалари билан алоқа ўрнатишдан ўзларини олиб қочадилар. Шундай корхоналар рўйхатига Термиз шаҳрида фаолият юритаётган «Amudar Textile» МЧЖ, «Indenit» савдо мажмусаси, «Утган полвон» клиникаси, Термиз туманида ишга тушган «Termez national sarteps» МЧЖни киритсан бўлади. Шунингдек, ташкил этилганiga 4 йил бўлганига қарамай, 1200 нафар ходим ишлайдиган Сарисоё туманидаги «Surxon Sifat Textile» корхонасида касаба уюшмасини тузиш ишлари ҳозиргача пайсалга солиб келинмоқда.

Худуддаги юздан ортиқ хусусий корхона ташкилотга ҳамкорлик таклифи баён этил-

ган мурожаатлар жўнатганимиз. Улар орасида ҳатто мурожаатларимизга жавоб беришни эп кўргмаганлар бор. Натижада тадбиркор манфаати қонун химоясида бўлган бир шароитда, у билан ҳамкорликда фолият юритаётган ишчи-хизматчilar манфаатига пултур етмоқда. Оддий ходимнинг хуқуқ ва эркинлиги иш берувчи томонидан ҳурмат қилинмаяти.

Шундай вазиятда корхона-ташкилотда бошланғич касаба уюшма ташкилоти тузилса, корхонада ходимларга бериладиган турли имтиёзлар жамоа шартномаси орқали қонуйлаштирилиб кўйилади. Иш берувчи ҳар бир ходим масаласи билан алоҳида шугулланадан, касаба уюшма ташкилоти орқали ходимларнинг умумий муаммоларини аниқлаш ва биргалиқда бартараф этиш имкониятига эга бўлади.

Ходимлар касаба уюшмасига аъзо бўлсалар, қабул қилинган тармоқ келишувлари ва жамоа шартномаларида белгиланган имтиёз ҳамда кафолатлардан фойдаланиш имкониятига эга бўлади.

«Инсон қадри учун!» фоясини умумийлик ҳаракатига, юртимизни кенг имкониятлар ва амалий ишлар мамлакатига айлантириша давлат ва жамоат ташкилотлари билан бир қаторда касаба уюшмалари ҳам муҳим ўрин тутади.

Сўзимиз сўнгиде корхона раҳбарларини, иш берувчilari юқоригидаги тамоилига амал қилган ҳолда иш юритишга ундан қоламиз.

Ҳамид Кўзимуродов,
Тадбиркорлик, бизнес ва хизмат кўрсатиш соҳалари ходимлари касаба уюшмаси Сурхондарё вилояти бирлашган қўмитаси раиси

Фарғона вилояти

Ўқув

лида изландилар. Касаба уюшма аъзолари манфаатларини ифодалаш ва химоя қилиш борасида янги ғоялрага эга бўлиши.

Иштирокчilar Агросаноат мажмуи ходимлari касабa уюшмаси Гурлан ва Хонқa тумани кенгашлari, «Gurlan Global tex» корхonasи бошланғич касабa уюшma қўмитаси фаолияти билан танишиши.

– Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият кўрсатадиган ходимлар манфаатларини химоялаш ўзига хос ёндашувларни талаб қиласди, – дейди Агросаноат мажмуи ходимlari касaba уюшmасi Республиka кенгashini Xorazm viloyati yuqoriya tashabbusi bilan tashkil etildi.

Насиба БОБОМУРОДОВА,
Худудий kасaba уюшma қўmитасi
маданий-маърифий va sport йўрикчisi

Бухоро вилояти

«Яшил макон» лойиҳаси

БИЗ ҲАМ БИР ЁНДАН

Юртимиз бўйлаб «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида кузги кўчат экиш тадбирлари давом этмоқда.

Мазкур жараёнга кўмак бериш мақсадида Бухоро минтақавий тегим йўл узели унитар корхonasи Худудий kасaba уюшmасi тасаррufидagi boшlantiruvchi boшlanғich kасabа уюшma tashkiloti raislari hamda Huddiy kumita xodimlari iшtirokida «Бухоро Ҳўжадавлат» temir jўl linijasining Poykent разъездida 100 тупдан ortiq kўchat ekildi.

Насиба БОБОМУРОДОВА,
Худудий kасaba уюшma қўmитасi
маданий-маъриfий va sport йўрикchisi

Тошкент шаҳри

Таълим ва фан ходимлari kасabа уюшmасi
Toшкент шаҳар kенгash
Toшкент молия институтининг спорт мажмуа-сида олий таъlim muas-sasalarinining профес-сор-ўқитuvchilarini va iшchi-hodimlari ўр-tasida «Sport – salomatlik garovi» шиори остидаги спорт мусобaқalariнинг шаҳар босқичини ўtkazdi.

Спорting 6 тури – мини-футбол (эркаklar ўrtasida), стол тениси, шахмат-шашка, бадминтон, дартс бўйича тармоқ ходимlari kасabа уюшmасi Toшkent шaҳar kенgashи таъlimi iшlaganimda doimiy shugullanardim. U odamga na-fakat kaiyfияt beradi, balki ruhan va chismon chiniqti-ridi. Oradi bir muddat vaqtimda bўlmadi, – deydi Uz-bekiston journalistiqa va omavvий kommunikatsiyalar universiteti ўqituvchisidagi fannlar nomzodi, professor Nазира Toшpўlatova.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

Каранг, бу баъзида шаҳar жамoasi

muzhulnigda iшlaganimda doimiy shugullanardim. U odamga na-

fakat kaiyfияt beradi, balki ruhan va chismon chiniqti-ridi.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

– Пандemiyadan сўнг спорт bilan янада kўprok duslashdidi. Kun bilan te-

tic, iшchan kaiyfияtda yoraman.

Жиззах
вилояти

«ХАЙФСАН» БЕКОР ҚИЛИНДИ

Гулинур Болтаева иш берувчининг унга нисбатан қўллаган «Хайфсан» интизомий жазо чорасидан шикоят қилиб, касаба уюшмаларига мурожаат йўлади.

Ўрганишлар мобайнида Халқ банкининг вилоят филиали ҳақиқатан ҳам Г.Болтаевага нисбатан нотўри жазо қўллагани ойдинлаши.

Аммо «Халқ банки» касаба уюшмасининг кўрсатмасини инобатга олмади ва оқибатда иш судга оширилди.

Фуқаролик ишлари бўйича Жиззах туманларо суди иш берувчининг «Хайфсан» жазосини Мехнат кодекси-

нинг талабларига мутлақа зид деб топди ва Гулинур Болтаева нисбатан қўлланилган интизомий жазони бекор қилди.

Сардор МУМИНЖОНОВ,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Жиззах вилояти кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори

***

АСОССИЗ КЕЧИКТИРИЛГАН

Шоҳиста Тожибоева касаба уюшмалариға ҳомиладорлик таътил пули тўлаб берилмаганидан шикоят қилди.

Гап шундаки, у «Mingyuan silu industry» МЧЖ шакидаги хусусий корхонадан ҳомиладорлик таътилига чиқсан. Иш берувчи ходимга тўлаб берилиши керак бўлган маблағни асоссиз равиша кечикириб келган.

Касаба уюшмасининг аралашуви билан Ш.Тожибоевага корхона ҳисобидан 7 миллион 226 минг 195 сўм ҳомиладорлик даври учун таътил пули ундириб берилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Жиззах вилояти кенгаши ҳисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш бўйича бош мутахассиси

Чуст тумани ободонлаштириш бошқармасига қараш «Боғиолмос» қабристонида ишловчи Тельман Хожаев бошқарма бошлиғи томонидан ноқонуний ишларга жалб қилинаётганидан норози бўлиб, касаба уюшмаларига мурожаат қилди.

Наманган вилояти

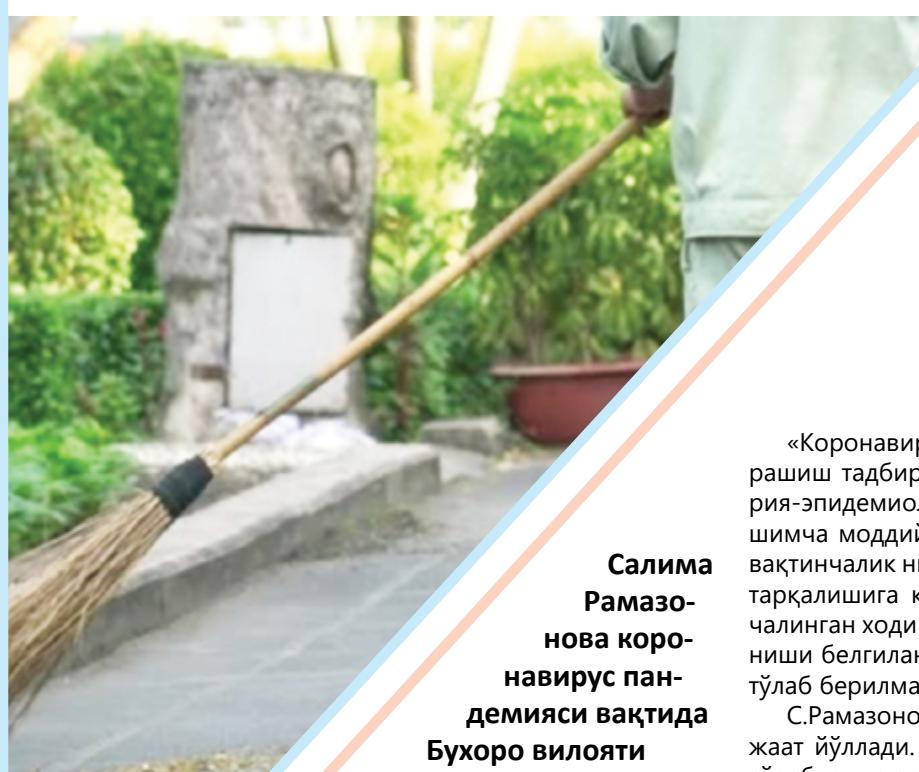
Қўшимча ҳақ ундириб берилди

Ҳар иккى куннинг бирода уни вазифасига кирмайдиган ишларга жалб қилиган бошлиқ бу гал Тельманни Чуст шахрдаги кўп қаватли уйларнинг атрофини тозалаш, бузиши, текислаш ишларига юборган ва ярим ой мобайнида шу жода ишлаб келган.

Ўрганишлардан кўринадики, иш берувчи томонидан ҳақиқатан ҳам Тельман Хожаевга нисбатан мажбурий меҳнатга жалб этилган ҳолатлар кузатилди. Устига-устак бу тўғрида қонуний тарзда буйруқ чикармасдан бошқа вазифалар буюргани учун унга қўшимча иш ҳақи ҳам тўланимаган.

Ишчининг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Наманган вилояти кенгашига қилган мурожаати мутахассислар томонидан ўрганилиб, иш берувчи томонига мажбурий меҳнатнинг ноқонунийлиги, ходимга бундан кейин ҳам вазифасига кирмайдиган ишлар юклами қўлинига, раҳбарга жазо чоралари кўлланилиши ҳақида тушунчалар берилди ва Тельман Хожаевга қўшимча иш ҳақлари ҳам ундириб берилди.

Орзугул РУСТАМОВА
«ISHONCH»

Салима
Рамазонова
коронавирус пандемияси вақтида
Бухоро вилояти

кўп тармоқли тиббиёт
маркази бош врачининг
бўйругига асосан шу инфекция
билин зарарланган беморларни даволаш мусассасасига
жалб этилади. Иш жараёнида унга
ҳам инфекция юқади. Шифохонада даволаниб чиқади.

«Коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши кураши тадбирларига жалб қилинган тиббиёт, санитария-эпидемиология хизмати ва бошқа ҳодимларни қўшимча моддий рафбатлантириш тартиби тўғрисида»ги вақтингчалик низомга биноан коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши кураши доирасида инфекцияга чалинган ҳодимларга бирйўла бериладиган тўлов тўланиши белгиланган эди. Аммо унга ушбу тўлов пуллари тўлаб берилмайди.

С.Рамазонова шу сабаб касаба уюшмаларига мурожаати йўллadi. Унинг қонуний ҳақ-ҳукуқини тиклашни сўраб, судга ариза киритildi. Суддан ҳодимнинг фойдасига Иктисодиёт ва молия вазириligi ҳамда Соғлиқни сақлаш вазириларидан 100 миллион сўм мидоридаги бирйўла тўлаб бериладиган тўловни ундириш, шу билан бир қаторда унга ўз вақтида мазкур тўловни тўлаб бермаганлиги учун жавобгардан 5 миллион сўм майнавий зарар ундириш талаб этилди.

Суд тарафларинг тушунтиришларини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганч, даъвогарнинг даъво талабларини қоноатлантиришни лозим топди ва Салима Рама-

Навоий
вилояти

ТАЪТИЛ КУНЛАРИ НОТЎРИ ҲИСОБЛАНГАН ЭДИ

Яқинда жамоатчилик назорати доирасида бир нечта корхона ва ташкилотда меҳнаткашлар учун яратилган меҳнат шароитларини ўргандик. Таассуфки, натижалар кўнгилдагидек бўлмади.

Холатни аник мисоллар орқали таътил қиладиган бўлсақ, «Саноат курилиш банк», «Агробанк», «Ипак йўли» банки филиаллари ҳодимларининг ҳақ-ҳукуқлари иш берувчи томонидан поймол этиб келинган. Яна ҳам аниқроқ айтганда, мазкур ташкилотлардаги ҳодимларнинг 2020-2021-2022 йиллар ҳамда 2023 йилнинг июн ойига қадар таътил кунлари нотўри ҳисоблаб келинган.

Ваҳоланки, Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги 743-сонли «Меҳнат бозорида меҳнат муносабатларини тартиба солиши доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори билан туман коэффициентлари, шунингдек, ийлилар кўнимиста таътилнинг энг кам муддати қўлланиладиган табиий-иқлим шароити оғир ва ноқулай жойларда меҳнат қилаётган

иши-ҳодимларнинг йиллик меҳнат таътилига 2 кун кўшишма таътил берилиши белгилаб қўйилган.

Аниқланган камчиликлар юзасидан киритилган кўрсатмалар натижасида иш берувчидан «Ипак йўли» банкининг 42 нафар ҳодимига 54 миллион 130 минг 828 сўм тўланимай қолган қўшимча таътил пуллари ундириб берилди. Қолган тижорат банклари эса ҳангузача қонун талабларига совуқонлик билан қарашмоқда.

Бундан ташқари, юқорида номлари зикр этилган ташкилотларда ҳодимлар тиббий кўрикдан ўтказилмаган. Бу бўйича ҳам иш берувчиликлар тегишили кўрсатмалар киритилди.

Маҳбуба ҚАМБАРОВА,
Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси Навоий вилояти
кенгаши меҳнат ҳуқуқ
инспектори

КАСАБА УЮШМАСИ АРАЛАШГАЧ..

БОЙМИРЗАЕВА ИШДАН НОҲАҚ БЎШАТИЛГАН

Шеробод тумани «Чўйинчи» МФЙда яшовчи Нилуфар Боймирзева касаба уюшмаларига арз йўллади.

Унда қайд этилишича, Н.Боймирзева кўп йиллар Термиз шаҳридан «Тошмурод Ойдин» МЧЖга қараши Шеробод тумани 33-мактабгача таълим муассасасида ошпаз бўлиб ишлаган. Боғча маъмурияти устидан қилинган шикоят сабабли иш берувчи у билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилган.

Ўрганишлар давомида меҳнат қонунчилиги кўпол равиша бузилиб, Н.Боймирзева ноҳақ, ишдан бўшатилган ойдинлашиди. Боз устига, иш берувчи ходимнинг ҳомиладор эканини ҳам инобатга олмаган.

Унинг манфаатини кўллаш судга даъво аризаси киритилди. Фуқаролик ишлари бўйича Термиз туманлараро судининг қарорига асосан Н.Тўраева 33-мактабгача таълим муассасаси ошхонасининг бош ошпази вазифасига тикиланди. Шунингдек, мажбурий бекор юрган кунлари учун унга 3 миллион 988 минг сўм ойлик иш ҳақи ҳамда 2 миллион сўм майнавий зарар ундириб берилди.

Зариф ХОЛОВ,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси
Сурхондарё вилояти кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори

Меҳнат муносабатларида меҳнаткашларнинг энг кўп йўлиқадиган муаммоси бу – тиббий кўрик масаласидир. Кўплаб иш берувчиликлар мазкур ҳолатга панжа орасидан қараётгани боис ишчи-хизматчилар чикимдор бўлиб қолаётгани айни ҳақиқат. 1 минг 37 нафар ҳодим тиббий-кўрик учун ўз маблағи ҳисобидан 13 миллион 749 минг сўм сарфлагани сўзимиз тасдиғи.

Тиббий кўрик жараёнида ҳодимлар чикимдор бўлмаслиги тегишили қарор ва кўрсатмалар билан белгилаб қўйилган. Айни ҳолат юзасидан тегишили тартибида чора-тадбирлар кўрилиб, ушбу маблағлар ҳодимларга қайтириб берилишига эришилди.

Умуман, ўтган давр мобайнида тармоқдаги қатор муассасаларда ўрганиш ишлари олиб борилди. Шу жаҳаёнда 150 дан ортиқ камчилик аниқланиб, иш берувчиликлар тегиши 28 та кўрсатма тати киритилди.

Мисол учун, зарарли ва ноқулай меҳнат шароитларида банд бўлган ҳодимларга сут маҳсулотлари кўзда тутилган бўлишига қарашмоқда. Айрим муассасаларда бунга амал қилинмаётгани ойдинлашиди.

Хусусан, вилоят 2-сонли туманлараро фтизиатрия диспансерининг 9 нафар, Фарғона шаҳар оиласи поликлиникасининг 84 нафар ҳодими сут маҳсулотлари билан доимо таъминланниши белгиланган бўлса-да, амалда у баҳаримаган. Саъй-ҳаракатлар натижаси ўлароқ ушбу ҳодимлар сут маҳсулотлари билан таъминланадиган бўлди.

Бундан ташқари, ишлар чиқаришдаги баҳтсиз ҳодиса оқибатида меҳнат қобилиятини йўқотган Учкўрик тумани тиббиёт бирлашигаси тез тиббий ёрдам бўлими анестизисти Олмосхон Иноятова суғурга компаниясидан 58 миллион 967 минг сўм, шунингдек, вилоят санитария-эпидемиология осойишталак ва жамоат саломатлиги бошқармаси омбор муддирини Жаҳонгир Мирзакаримовга 250 миллион 317 минг сўм тонон пули ундириб берилди.

Равшанбек ФОЗИЛОВ,
Соғлиқни саклаш ҳодимлари касаба
уюшмаси Республика
кенгашининг Фарғона
вилояти бўйича меҳнат ҳуқуқ
инспектори

БИРЙУЛА ТЎЛОВ ПУЛЛАРИНИ УЧ ЙИЛДАН СўНГ ОЛИШДИ

ланованинг фойдасига юз миллион сўм бирйўла бериладиган тўловни ундиришилашади. Суддан таъкидиган маблағлар тўлаб берилмagan.

Суднинг тегишили қарори билан бу ҳодимларга 100 миллион сўмдан бирйўла бериладиган тўловлар ва жавобгардан давлат фойдасига ҳар бир даъво аризаси учун 4 миллион сўмдан давлат божи ундириб берилди.

Ҳамро ЧОРИЕВ,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси
Бухоро вилояти кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори

«ЯНГИ ЎЗБЕК»НИНГ КЎРГАН-КЕЧИРГАНЛАРИ

Ҳонушта пайти турмуш ўртоғим тун бўйи китоб ўқиб чиққани, у худу Ойбекнинг «Болалик» повести каби таъсирли ёзилгани ҳақида гапириб қолди. Назаримда, ижтимоий тармоқлардаги кўшик-ялалару турли артист-хонаандарларнинг кўиди-чиқди машмашаларини эштишдан бўшамайдиган аёлнинг кечаси билан китоб ўқиганини эшишиб, ҳайрон бўладим:

– Қайси китоб?

Ким ёзган?

– Яқинда ўзиниз олиб келдингиз-ку. Зоҳиджон Исломилов деган болалар нерволог-дүхтири ёзган. У ўзимизнинг қишлоқларга ўхшаш жойларда туғилиб ўғсан экан.

Ха, эсладим: «Илдиз». Муқовасида музалифи нинг сурати бор. Яқинда республика Миллий матбуот марказида тақдимотини ўтказган эдик. Тадбир бошланishiдан олдин кимdir ўша суратга қараб, «Худди россиялик телебошловчи Малахова ўхшаб кетар экан», деган, шериги эса «Йўқ, Малахов Зоҳиджонга ўхшайди», дей мутобибани илб кетганди.

Тақдимот одатдагидан бошқачароқ ўтди. Конференция залига абстракционизм руҳида чизилган бир неча сурат қўйилди. Англашим, китоб муаллифи мусавирилик билан ҳам шугууланар экан. Мамлакатимизнинг неврология соҳасидаги таникли олимлари сўзга чиқиб, Зоҳиджон Исломиловнинг болалар неврологияси соҳасидаги имлӣ-амалий фаолияти нафакат Марказий Осиёда, балки Европа, Америка ва Осиёнинг кўплаб давлатларида эътироф этилган ҳақида гапириши. Журналистлар муҳлислар қатнашган тақдимот жуда мароқли ва самимий ўтди. Сўз тегмаганлар залда, фойеда муаллифи қизимнинг кутлашди, гуллар бериши.

Анча йиллар бурун украиналик жарроҳнинг «Қафтаги юрак» номли романини ўқиган эдим. Бизда ҳам китоб ёзидиган шифоркорлар чиқиби-да, деган ўй билан ўйга кетдим...

Бу воқеани тамоман унугтан эканман. Эрталаб хотин билан бўлган сұхбатдан кейин «Илдиз»ни қайта қўлга олдим. То ўқиб тутмаганимчига кўймадим.

Мен ҳам «Илдизларимиз» деган бир бадиа ёзганман. У «Куздаги кўклам» китобимга кирилган. Менинг болалик хотираларим «Мана буни ёзиш мумкин, буни ёзиб бўлмайди» қабилидаги ички цензура билан қоғозга туширилган.

Зоҳиджон дунё кўрган йигит эмасми, бор гапни, рост гапни ўзини эркин қўйиб ёзар экан. Ҳеч нарсани яширмайди. Отаси уни ко-

сов билан савалагани амакиси-нинг «Сенга мединститутда ўқишига йўл бўйсн?» деб баҳишил қўлганагча. Ҳатто илк севилиси боғча оиласи бўлгани, мактабда, дам олиши оромгоҳида севган қизларини ўпши билан мұхабbat изҳор этганини очиқ баён этиб кетавади. Талабалик йилларида Самарқанд-

лод бу қўлларча қисматнинг аччиқ изтиробларидан ҳануз азобла-намиз. Бунга қарангли, эндигина 40 ёшга етган «янги ўзбек»лар ҳам пахта қулигинин оғир заҳматла-ринг эсларидан чиқаришмайди. Зоҳиджон «Мана шу азоблардан кутулиш учун яши ўқиганман», деди.

Қишлоқ мактабларда таълим олган ҳамма болалар шундай азобларни бошидан кечиришган. Ҳамма ундан кутулишини истайди. Лекин нима учун кўпчилик бу занжирни узиб кетолмайди?

Собиқ ССРР мустамлакаси даврида «совет ҳалқи» ниқобидаги қулликка қўнишишга мажбур эдик, деб ўзимизни оқла-моқчи бўламиш. Унда нима учун мустакилларнинг ўттиз ийлини ўтказиб ҳам пахта қулигидан кутула олмадик? Чойнак-пиёла-мизда, ҳалқаро қўргазмаларимизда, ҳатто давлат гербida милиатимиз геннини ўзgartириб юборган оқ пахта нега миллий тимсол сифатида қора қилимшини яқин-яқингача давом эттиридил!

Эндилиқда эса қулликнинг бошқа тури – марди-корлик-мигрантлик тобора ривожланиб бормоқда? Миллатнинг гулими деб юрган зиёлиларимиз, тарихиларимиз, ёзувчи-ши-орларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон ўз яқинлари ҳаётни мисолида бу саволларга жавоб тошишга ҳаракат қиласди:

«Мен шартнома асосида ўқиганин учун катта укам ўқий олмади. Узиян ўқишини жуда истамаган, юқорида айтиб ўтганимдек, ўша пайтда отам фермер хўжалигига очгани учун укам уларга ёрдам берган. Лекин ҳозир фикрини билсан, ўқимаганидан афсус қиласди. Кичкина укам ҳам технология соҳасида ўқиди, лекин қизиқмади. Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон ўз яқинлари ҳаётни мисолида бу саволларга жавоб тошишга ҳаракат қиласди:

«Мен шартнома асосида ўқиганин учун катта укам ўқий олмади. Узиян ўқишини жуда истамаган, юқорида айтиб ўтганимдек, ўша пайтда отам фермер хўжалигига очгани учун укам уларга ёрдам берган. Лекин ҳозир фикрини билсан, ўқимаганидан афсус қиласди. Кичкина укам ҳам технология соҳасида ўқиди, лекин қизиқмади. Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бонг уришмайди?

Зоҳиджон Исломилов тарихиларимиз, ёзувчи-шиорларимиз нега бу ҳақда бон